

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
83. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1933. évi április 10

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedési díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Több mint 100 sirt kell a világosi temetőben felbontani

A letartóztatás nem lehet játék

Junian gyűlést tartott Fogarason. A gyűlés után megjelent a karhatalom és őrizetbe vette a volt igazságügyminiszter két hívét, azzal az indoklással, hogy megsértették a rendtörvényt.

Mi nem tudjuk azt, hogy az őrizetbevétel és az ezt követő letartóztatás törvényszerű volt-e, vagy sem? Nem is érdeklődünk ez iránt. Csupán azt szögezzük le, hogy az ügyész, amikor Junian felháborodva tiltakozott a hatósági intézkedés ellen, szabadlábra helyezte a két állítólagos politikai imposztort.

A letartóztatással kapcsolatban két lehetőség van:

1. Vagy törvénytelen volt a letartóztatás... ez esetben lássuk, mi történik az ügyésszel, aki törvénytisztelet helyett törvénytöréssel ad leckét.

2. Vagy törvényes volt a letartóztatás... ez esetben lássuk, mi történik az ügyésszel, aki egy volt igazságügyminiszter intervenciójára felhagyott a törvényességgel.

Nem a két politikai kihágó érdekel bennünket és nem is az ügyész, akinek kitérője még csak sejtelmünk sincs.

Hanem az elv, amely a letartóztatásokkal kapcsolatban már régóta agonizál. Ezer esetet tudnánk felsorolni arról, hogy ártatlanok szenvedtek meg, vagy bűnösök maradtak feynyitlenül.

Miután minden csapdábaesettnek nem állhat egy volt igazságügyminiszter a háta mögött, az orvoslás csakis az lehet, hogy nyilvánuljon meg felelősség a letartóztatásokkal kapcsolatban. A fogarasi eset kiváló eszközzel kínálkozik példa statuálására. Lehet, hogy a letartóztatottak bűnösök, lehet, hogy ártatlanok voltak.

De az ügyész mindenképpen megbottlott.

Ifj. Cuza is letisztult

Ifjabb Cuza, a romániai fascizmus és antiszemitizmus trónörökös is letisztult. Hitlennél, akivel — kétség sem férhet hozzá, — megállapodott.

Megállapodásuk nagyon kevésbé érdekelhet bennünket. Komolyság és tartalom az egyezésben nem lehet. De ifjabb Cuza tisztelgése mégsem jelentéktelen esemény. Nem jelentéktelen pedig kisebbségi szempontból.

Ugyanis Cuzaék hivatalos lapja csak nem régebben közölte a kisebbségekre vonatkozó hivatalos kormányprogramot, arra az esetre, ha majd Romániában is hatalomra jutnak a reakció urai. S ez a program nagyon egyszerű, nagyon velős: a nemzetiségek beolvasztása a román többségbe. Beolvasztás és megsemmisítés, mégpedig nemcsak az irredentának bélyegzett magyarokkal, hanem az ártatlan németekkel kapcsolatban is.

Ugyanaz a Cuza, aki senkiel szemben sem ismer könyörületet, akinek nem román az anyanyelve, megtalálja az utat ahhoz a Hitlerhez, akinek expanzió nemzeti álmai a Fekete-tengerig, de legalább is a Kárpátokig nyulnak.

Mert túl hazafiasságon és faji jelszavakon és sovíniszta őrvongásokon, a legnagyobb hatalom mégis a nemzetköziség. Mégpedig a feleke nemzetköziség, mely minden más internacionalizmustól elütően, összeleltkezik, még akkor is, ha ideáljai nem is azonosak.

Elegendő, ha az érdekek hasonlóan pengenek és csengenek.

Jó iskola az a Cuza-féle látogatás azoknak a számára, akik a maguk szomorú kisebbségi álmait egy Hitleren keresztül vélik betölthetőnek.

Skodaék tíz levelet nem voltak hajlandók megfejtetni

Házilag próbálják megoldani a tragikus kereszirejtvényt
Mozgalom a belpolitikai fronton

Bukarest, április 9
Előző számunkban megírtuk már, hogy Pomponiu és Hotineanu ezredes váratlanul visszatértek Prágából. Jeleztük azt is, hogy az ezredesek távolról sincsenek megelégedve a cseh fővárosban elért eredményekkel.

Ezzel kapcsolatban a következő újabb részleteket jelentik:

A Skoda-művek nem hajlandó a siffert a román kiküldötték rendelkezésére bocsátani azzal az indoklással, hogy ezáltal veszélyeztetve lenne az üzemnek több kereskedelmi titka.

Igy a román delegátusok a titkos irással írt levelek megfejtésénél csak asszisztensi szerepet tölthettek be, a megfejtést pedig Löwenstein, a Skoda-művek vezérigazgatója végezte a cseh vezérkar és a cseh külügyminisztérium egy-egy bizalmi emberének felügyelete mellett.

A Pomponiu és Hotineanu ezredesek által nyújtott összes leveleket megfejtették,

tíz levélnek a szövegét azonban azzal, hogy azok kizárólag csak kereskedelmi titkokat tartalmaznak, nem közölték.

Ezzel egyidejűleg kijelentették azt is, hogy a romániai vizsgálat a levelek tartalmának ismeretével egyetlen lépést sem haladnak előre. Erről a cseh nagyvezérkar és a cseh külügyminisztérium küldött írásos bizonylatot is adtak a bukaresti tiszteknek.

Ez eljárás után a román tiszték, alig 8 órát tartózkodván Prágában, már vonatra is ültek és elindultak vissza Bukarestbe. Az első jelentést Uica tábornoknak tették meg, leszögezve azt a véleményüket, hogy

a Skodaék által visszatartott 10 írás a vizsgálat szempontjából nagyon fontos adatokat tartalmaz.

Elhatározták, hogy miután a prágai ut eredménytelen volt, a román katonai hatóság mindent meg fog tenni az irányban, hogy a szóbanforgó írásokat Skodaék segítségével nélkül fejtsék meg.

A román állam és Skodaék között

a prágai események következtében már is megrosszabodott a viszony, amely pedig, különösen akkor, amikor Skodaék hajlandóknak mutatkoztak a titkos levelek tartalmának közlésére, jelentékenyen javult.

Megírtuk már, hogy a kormány és a Skoda-gyár között megállapodás jött létre az ágyuszállítási szerződés végrehajtására. Skodaék speciális szakértői bizottságot akartak Romániába küldeni, hogy a román szakértőkkel közösen megbeszéljék a felmerült kifogásokat és

azután haladéktalanul megkezdjék a szállítást.

A Skoda-művek a szakértőbizottság küldését elhalasztották.

Ennélfogva valószínűtlennek látszik az is, hogy Romániába az önálló hadiipari ellátásra Skodaék segítségével rendelkeznie be.

Ezzel szemben már a jövő hét folyamán Bukarestbe érkeznek a Skoda-művek két jogügyi megbízottja, hogy a gyár érdekeit az adóügyi hatóságok előtt képviselje.

MIHALACHE

telefonon közölte személyi, hűvelve hogy szombaton Bécsbe érkezik, ahol Dollfuss kancellárral tárgyal. Kedden Kolozsvárt lesz, ahol Maniuval találkozik és szerdán érkezik meg Bukarestbe.

TITULESCU

újabb jelentések szerint husvétkor hazatér.

LUPU, BRATIANU GYÖRGY ÉS GOGA

pénteken hosszas tanácskozásokat folytattak a kamarában. Ugy látszik, megint kísért a kispártok fuziójának terve.

FOGARASON

a Junian-párt eseményekben gazdag gyűlése zajlott le péntek délután. A Transilvania nagytermében Junian megérkezésének híre mintegy 2000 paraszt és sok intellektuál csődült össze. A gyűlés elején két agentprovokátor „Éljen Maniu! Éljen Vajda!” felkiáltásokkal zavart okozott. A zavargókat igazoltatás

után eltávolították a teremből. Stoica, Orzea diák, Mircea Vintilescu (Craiova) és dr. Radu Olteanu (Brassó) beszede után Junian szólalt fel, kifejtve, hogy pártja főképpen a paraszti rétegek helyzetének javulását tartja szem előtt, ámbar az iparos és kereskedő osztály szomorú helyzetével is tisztában van s segíteni is akar nyomorúságaikon. Élesen támadta a kormányt, amely nem csinál semmit, majd követelte a lej restabilizációját, a külföldi tartozások kuponjainak nemfizetését és a vámtarifa rendszer ellen nyilatkozott.

A gyűlés végén rendőrök és csendőrök érkeztek a terembe és kutatni kezdték a hallgatóság sorában, őrizetbe vették Orzea és Brofa junianista vezetőket.

Az őrizetbevétel indoklása az volt, hogy vétettek az alamtörvény ellen. — Miután kihallgatásuk után is, fogva akarták őket tartani, Junian erre a soros ügyésznél erőlyesen tiltakozott, hangsúlyozván, hogy a hatósági eljárás törvénytelen.

Az ügyész Junian tiltakozására a letartóztatottakat szabadlábra helyezte.

CAFOLAT

éppen olyan bőven akad a Skoda-ügyben, mint amilyen kevés az eredmény a vizsgálat során. Legújabbán azt cáfolják, hogy a Skoda-gyár megtagadta 10 levél kiszolgáltatását. A cáfolat annál feltűnőbb, mivel a levelek kiszolgáltatásának döntő fordulatot kellett volna eredményeznie a panamaügyben s ez a döntő fordulat még csak távolról sem mutatkozik.

Lemondott Angheliescu bankkormányzó

Bukarest, április 9

A belpolitikai életnek, amelyet egyébként teljes szélcsend jellemez, szenzációja igaz: bukaresti jelentések szerint Angheliescu, a Nemzeti Bank kormányzója lemondott állásáról és e lemondással kapcsolatban a kormány tagjai szombaton az esti órákban a képpelölő ház helyiségében rendkívüli értekezletre ültek össze.

A lemondás hírének hivatalosan még nem erősítették meg, de nem is cáfolták. Angheliescu állítólag a konverziós törvénnyel kapcsolatban akar megőlni a Banca Nationala vezetésétől. Ugyanis a kormány konverziós terveze a földadósságok rendezésével kapcsolatban súlyos kötelezettségeket ró a Nemzeti Bankra, amely e pillanatban még az ellenállás álláspontján van s különösen Angheliescu szegül Vajda szándékaival merően szembe.

Kétségtelen, hogy Angheliescuban a lemondás szándékát nemcsak a konverziósülte konfliktus, hanem a genfi egyezséggel kapcsolatos surlódások is érelették.

Noha a kormány kommunikái azt hirdetik, hogy a Banca Nationala és a kormány között a Népszövetséggel létrejött megállapodással kapcsolatban az egyetértés teljes, a Nemzeti Bank még most sem akar belenyugodni az egyezés következtében reájaháruló kötelezettségekbe s különösen a népszövetségi ellenőrző ellen tiltakozik.

Angheliescu távozása, miután a bankkormányzó a nemzeti-parasztpárt jelentős egyénisége, a kormány folyamatos gyöngülésének újabb jele lenne.

A Harmadik Birodalom első külpolitikai akciója

Papen Rómába ment, hogy a Vatikán és a Harmadik Birodalom viszonyát tisztázza

Poroszország helytartója Hitler kancellár lesz

Az új rezsim belejezte az erőszakos egységesítés munkáját

Berlin, április 9.

A német politikának, az új rezsimnek, ma kezdődött első komolyabb külpolitikai akciója:

Papen alkancellár ma elutazott Rómába. Göring nem ment vele. Göring csak vasárnap megy utána — repülőgépen.

A római ut — így mondják — a Mussolini és MacDonald tervek tárgyalásával áll összefüggésben. Ezzel szemben Berlinben úgy tudják, hogy a négyhatalmi direktóriumba való bekapcsolódásnál sokkal fontosabb, hogy Németország új rezsimje kibéküljön a Vatikánnal.

Ismeretes, hogy a katolikus egyház és Hitler a legélesebb ellentétben állottak egymással. Még nem is olyan régen, egy évvel ezelőtt, az egyház eltiltotta híveit, hogy a nemzetiszocialista mozgalomban résztvegyenek. A fuldai püspöki konferencia alig egy néhány hete, hogy a Hitler ellen kiadott tiltó nyilatkozatát visszavonta. Ez a visszavonás azonban nem volt spontán jellegű. A kétségtelen hatalommal szemben való ellentállás elvét adta fe a katolikus egyház, amikor elismerte a nemzeti szocialista államrendet és híveit felhívta arra, hogy ezt a rendet és rendszert támogassák.

Papen tehát most békülni megy. Nem Hitler ment, hanem Papen. Ez a körülmény is érdekes és jellemző. Hitler nem lehet még a Vatikánban udvarképes, de Papen közvetítése révén a német nemzetiszocialista uralom bebocsátást nyer.

Németországnak a Vatikánnal való tárgyalásai emlékeztetnek azokra a tárgyalásokra, amelyeket a fiatal fasizmus idején Mussolini és a Vatikán folytattak. Akkoriban a Vatikán nem adott politikai akció-szabadságot a papságnak, de ennek ellenére is, — az idők folyamán az olasz papok olyan nevelési szabadságot kaptak az olasz ifjúságnál, amilyen szabadságot részükre a fasizmust megelőző liberális uralom sem adott.

Papen azt reméli, hogy körülbelül ilyen platformon ő is meg tud mostani római utja alkalmával a Vatikánnal egyezni.

Természetesen a római ut során Papen és Göring nemcsak egyházi ügyekről és a Vatikánnal tárgyalnak, hanem politikáról is szó lesz, még pedig Mussolini előtt. A négyhatalmi direktórium és vele kapcsolatban a revízió terve olyan eltörléseket szenvedett rövid néhány napon belül, hogy igazán itt az ideje a személyes érintkezésnek.

Németországnak és Olaszországnak e pillanatban nagyon sok kibeszélési lehetőségük lehet.

A német belpolitikai érdeklődés homlokterében ma a helytartók kérdése áll. Tegnap számában jelentette már a B. L., hogy a rendkívüli minisztertanács a helytartók beállításával oldotta meg a nemzetiszocialista-német-nemzeti ellentétet, de egyben ennek a rendszernek bevezetésével egységesítette a birodalmat és így betetőzte a diktatura centralisztikus akcióját.

Ma a Német Birodalom nem államok szövetsége többé. Eddig még valahogyan Poroszország megtarthatta a maga kormányzati különállóságát, de ezzel a helytartó rendszerrel Poroszország is teljesen beolvadt a centrális hatalom alatt álló egyakaratu birodalomba. Az új rendelet szerint Poroszországban a birodalmi kancellár a helytartó, tehát ez esetben Hitler. Ezzel a kormány nemcsak Poroszországot egyesítette a birodalommal, véglegesen és elválaszthatatlanul, hanem minden németnemzeti párti aspirációnak is szárnyát szegte.

A helytartók bihetetlen jogkörrel vannak felruházva: ők nevezik ki és ők küldik el a tartományi kormányokat, feloszthatják a tartományi törvényhozó gyűléseket, kegyelmi jogokat gyakorol-

hatnak és általában diktatórikus erővel rendelkeznek.

Hogy ennek a helytartói rendszernek se legyen „alkotmányos” szépséghibája, a kormány elhatározta, hogy az alkotmány ellentétes szakaszait megváltoztatja.

Mivel a kinevezett helytartókkal „helyreállított az alkotmányos élet” és mi sem veszélyezteteti tovább a közrendet és közbékét” logikusan megszüntetik az összes kibocsátott szükségrendeletek hatályát.

Ez az intézkedés megkoronázza és betetőzi a harmadik birodalmat, amely belső erejét kifejlesztve, most már a külpolitika mezőire léphet.

AZ ELSŐ MUNKANÉLKÜLI STATISZTIKA

Ezzel a záró átalakítási akcióval egyidejűleg bocsátja ki a Hitler kormány első munkanélküli statisztikáját. A sta-

tisztika büszkeséggel állapítja meg, hogy március második felében a munkanélküliek száma a birodalom területén 335 ezerrel csökkent. A munkanélküliek száma e percben 5 millió 598 ezer.

Münchenben a birodalmi biztos ugyanakkor ma elrendelte, hogy a bajorországi egyetemeken az orvosi fakultáson általánosan korlátozzák a hallgatók számát. Ezzel a korlátozással kapcsolatban zsidó egyetemi hallgatót erre a fakultásra egyáltalában nem bocsátanak.

BRESSLAUBAN UJABB KOMMUNISTA SZERVEZETET LEPLEZTEK LE

Az éjszaka egy óra tájban az egyik bresslaui vendéglőben a kommunisták és nemzeti szocialisták között véres verekeedés keletkezett. A verekezés az utcán is folytatódott. Ennek a verekezésnek során a nemzeti szocialisták két halottat vesztettek.

Ennek a verekezésnek apropójából a

Az ellenzék viharos tiltakozása közben:

Percek alatt egész sereg törvényjavaslatot szavaztak meg

Bukarest, április 9.

A képviselőház szombati ülésén ellenőrizhetetlen gyorsasággal, halomszámra szavazták meg az új törvényeket, ami az ellenzék jelentős felháborodását és éles tiltakozását váltotta ki. A telekkönyvi rendszerről, az egészségügyi törvény módosításáról, a helyi bizottságok újjászervezéséről szóló javaslatokat percek alatt szavazták meg.

Dumitriu liberális: Lehetetlen az a rendszer, ahogyan a kormány az ülésszak végén idetárlja a parlament elé a törvények özetét. Így nem lehet szavazni!

Erre még néhány javaslat esik át a szavazás rostáján.

Lupu: Rettenetes ez a rendszer!... Tiltakozom teljes erővel a kormány törvénydiktatúrája ellen.

turája ellen.

Nagy botrány keletkezik. Lupu izgatottan rohan le az emelvényről.

Vajda: Kéri a kamarát, hogy ne üljön fel Lupu demagógiájának. Ez a parlament éppen úgy dolgozik, mint a többiek.

Ami igaz is. De a többiek ellen a nemzeti-parasztpárt tiltakozott éppen a leghevesebben.

Lupu ismételtén szólásra jelentkezik: Jelentem arra a rendszerre, ami itt meghonosul, hogy ma reggel a napirendbe beírták a konverziós törvényt is. Ez egyszerű hamisítás.

Elnök: Nem hamisítás. Szabályos eljárás! Gyorsan megszavazzák az elemi oktatásról szóló törvényt és még néhány törvényt. A voksolás az esti órákba nyúlik bele.

A céllövés világbajnoka véletlenül agyonlőtte 15 éves leányát

Bázel, április 9.

Widner Gáspár, a sportkörökben nagy-szerűen ismert céllövési világbajnok, tegnap Bázelben trenirozott.

Trenirozás közben Widner agyonlőtte 15 éves leányát.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy a leány apja céljelzője volt, de az egyik lövés közben nagyon korán ugrott ki a fedezékből.

A golyó a leányt szíven találta, aki azonnal meghalt.

Magyarországon feloldják a külföldiek zárolt pengőszámláját, ha a külföldi Magyarországra utazik és ott akarja zárolt pénzét elkölteni

Budapest, április 9.

A magyar Nemzeti Bank érdekes rendeletet adott ki.

Ez a rendelet megkönnyíti a Magyarországon tartózkodó, vagy oda menő külföldiek helyzetét, amennyiben azoknak a Nemzeti Banknál zárolt pengő számlájuk van.

A Nemzeti Bank ezeknek a külföldieknek zárolt pengőszámláját nagybörzsi felszabadítja. Felszabadítja azokat a tételeket, amelyek Magyarországnak teljesített áruszállításokból, avagy kamatkövetelésekből erednek.

A jövőben a Magyarországra érkező külföldiek utleveleibe a Nemzeti Bank bevezeti, hogy milyen összeget tesz ki az illetőknek áruszállításból és kamatokból származó pengő követelése és ennek a pengő követelésnek negyven százalékát bármelyik magyarországi pénzintézet kifizeti.

A további hatvan százalékra a Nemzeti Bank utalványokat ad ki, amelyek szállodákra, panziókra és éttermekre szólnak, azaz a felszabadított összeg hatvan százalékát a külföldi Magyarország területén felélheti.

rendőrség házkutatásokat tartott. A házkutatások rengeteg röpanyagot és fegyvert eredményeztek. A hivatalos jelentés szerint száznál több baloldali érzelmi munkást letartóztattak.

BAJ VAN A HELYTARTÓI-RENDELETTEL

A Konti-iroda jelentése ellentétben áll fentebbi tudósításunkkal. Ez a jelentés azt mondja, hogy a helytartó-rendelet nincs még megszavazva, mert

a nemzeti szocialisták javaslatára szemben az acélisakosok változatlanul azon a véleményen vannak, hogy nem szabad a kancellárt Poroszország helytartójával azonosítani.

A Konti-iroda úgy tudja, hogy mégis Göring lesz a porosz miniszterelnök. Papen erre a tisztségére már nem tart számot, mert ő más és ennél sokkal fontosabb megbízatást kap.

Délutáni jelentéseink szerint Normanu Davis ma megérkezett Berlinbe s kihallgatáson jelent meg Hindenburg köztársasági elnökkel. Normanu Davis este jelentkezik Hitlernek, aki őt Neurath külügyminiszter társaságában fogadja.

MEGGYILKOLTAK HITLER JOVENDÓMONDÓJÁT

Hansen Jan híres telepátikus fenomen, aki bár cseh születésű, de évtizedek óta Németországban tartózkodik, már évekkel ezelőtt megjósolta Hitlernek, hogy eszméivel diadalt arat és Németország élére kerül. A jós most összeütközésbe került a nemzeti szocialistákkal. Valami vélemény különbség keletkezett közöttük és egyes a nemzeti szocialista párthoz közelálló vezetők között, úgy, hogy Hansen és a nemzeti szocialisták között minden érintkezés megszakadt.

Szombaton délután a hirtelbörzi fenyegetésekben meggyilkolva találták Hansen Jant. A tettesek után erőlyesen nyomoznak.

330 vagon fűrészelt áru szállítható Magyarországra

Bukarest, április hó 9

Románia budapesti kereskedelmi attaséja értesítette a kormányt, hogy a román-magyar kereskedelmi megállapodás értelmében kontingentáltak a Romániából Magyarországra szállítandó fűrészelt faárut. A havi import, illetőleg export 330 vagon.

Románia már meg is küldötte a magyar kereskedelmi miniszteriumnak a romániai exportőrök listáját a kontingentálási mennyiség felosztása céljából.

Tűz a temesvári Gyapjuiparnál

Temesvár, április 9

Szombaton délután a temesvári Gyapjuipar részvénytársaság gyárvárosi telepén tűz ütött ki. A tűz a gyár szárító-műhelyében keletkezett.

A gyorsan kivonuló tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni, de a kár a jelentések szerint így is néhány százeczer lej.

Üres vonatok karambolja a bukaresti állomáson

Bukarest, április 9

Péntektn este a bukaresti Gara de Nord állomáson a Csernovitz-Bukarest között közlekedő rapidvontat üres, tolató szerelvénye összefutott egy ugyancsak üres személyvonattal. A személy három vagonja teljesen összetört, míg a rapid egyik étkezőkocsija és egyik másodosztályú kocsija megsérültek.

Az összeütközést hibás váltóbeállítás okozta.

A Prager Presse a nemzeti szocialisták csehországi betörésétől tart

Prága, április 9

A cseh külügyminiszteriumhoz közel álló Prager Presse ma azt jelenti, hogy Killinger birodalmi biztos, aki a Hitler-kormány szászországi megbízottja, nemzeti-szocialista rohamosztagokat szervez, amelyeknek az volna a feladatuk, hogy betörjenek Csehországba és ott a marxista demokrata és zsidó járványfészkeket kifüstöljék.

A hirt maga Killinger birodalmi biztos a legélesebben cáfolja.

Nem lehet letiporni a horvátokat

A jugoszláviai ellenzéki pártok újabb rohama a diktatura ellen

Belgrád, április 9.

A radikális pártok változatlan heves-séggel akciót akció után indítanak, hogy a jugoszláv diktatúrát megbuktassák. Ezek az akciók rendszerint eredménytelenül végződtek, de az ellenzéki pártok ambíciója nem csökken.

Legújabbban az ellenzéki radikális párt vezetősége leszegelte, hogy elítéli úgy a diktatúrát, mint a központosítást, amely a mai jugoszláv diktatúrának természetes velejárója.

A radikális párt azt követeli, hogy a kormány a horvátokkal azonnal egyezzen meg, adjon a tartományoknak széleskörű

autonómiát és a szabad választások alapján írja ki az alkotmányozó nemzetgyűlés választásait.

A demokrata és radikális pártok, valamint a földművesek pártja megegyezett a jelenleg parlamenten kívül álló további öt ellenzéki párttal abban, hogy a kormány ellen közös állásfoglalással és programmal vonulnak fel.

A pártok koalíciója azon van, hogy összefogva minden rendelkezésére álló eszközzel, megbuktassa a kormányt.

Az ellenzéki akciójával szemben a diktatórikus kormány is országos akcióba kezd és országszerte propaganda gyűléseket hirdet.

Elitellék a temesvári halálvonat váltóórét

Temesvár, április 9.

Szombaton délben hirdette ki a temesvári törvényszék Isacu-tanácsa Csernák Andrásnak, a temesvári halálvonat váltóórének bűnperében az ítéletet.

A bíróság bűnösnek mondotta ki Csernákot szolgálati szabálytalanság miatt és ezért 2 havi foghúzzal és 2000 lej pénzbírsággal sújtotta.

A CFR-t kártérítési keresetével polgári perre utasították.

Amerika komolyan veszi a világgazdasági konferenciát

Washington, április 9.

A világgazdasági konferencia előkészületei most már egészen komolyak. A washingtoni külügyi hivatal most meghívta Kínát, Japánt, Argentínát és Brazíliát valamint Csillét a világgazdasági konferencia előkészületi tárgyalásaira.

Idő kapcsolatosan azt jelentik, hogy ezen az előkészítő értekezleten Roosevelt a leszerelésről is tárgyalni akar.

Nagyvárad városa kilakoltatja a késedelmes lakókat

Nagyvárad, április 9.

A város állandó választmánya Egry Gergely dr. főpolgármester elnöklése alatt ülést tartott és elhatározta, hogy a városi ingatlanokból kilakoltatják azokat a lakókat május elsején, akik egy évi házbérrel vannak hátralékban.

Pelle János dr. tanácsos ezután azzal gyanúsította meg Egry főpolgármestert, hogy bukaresti útja alkalmával nem tett lépéseket a kaszárnyabérletek kiutaltatása érdekében. Egry a gyanúsítást erélyesen visszautasította.

A kaszárnyabérletek elmaradása azonban súlyos helyzetbe sodorta a város tisztviselőit, mert most már nincs is reményük arra, hogy megkapják márciusi és februári fizetéseiket. Az április elsején kezdődő új költségvetési évvel csak az áprilisi fizetéseket kaphatják meg, míg a többire várniuk kell, amíg az elmaradt jövedelmek, elsősorban a kaszárnyabérletek befolyának. Erre pedig Egry főpolgármester szerint egyelőre nincsen remény.

Az Asira (Apolló) Mozgó

bemutatja ma és a következő napokon

„A pokol angyalai”

című filmet. — Páratlanul izgalmas kémdráma, a német-angol hadszíntéren valószínűleg meg-történt események fi men megörökítve. A hadrepülő és Zepelinek élet-halál harca, elkép-zelketlenül bravurok, a amhez egy gyönyörű szerelmi recény tűződik. — főszerepben: Ben Lyon, James Hall, Jean Harlow

Vasárnap delelőtt

nagy ifjúsági előadás

„Az erdőszleány”

IRENE EISINGER, PAUL RICHTER, ANDRÉ PILOF

című film fut.

Egy milliárd értékű árura szól a csehszlovákiai megegyezés

Az aradi tárgyalás szenzációja

Arad, április 9.

Jelentettük, hogy a csehszlovák zsirbus és állatimportőrök pénteken értekezletet tartottak a romániai exportörökkel. Az értekezlet célja az volt, hogy az újonnan kötött kereskedelmi szerződés alapján a Csehszlovákiába szállítandó élő állat, zsir és húsexportot megszervezzék.

A pénteki értekezleten létrejött elvi megállapodást kedden a minisztertanács elé terjesztik jóváhagyás végett.

SÜTÉSHEZ és FŐZÉSHEZ

100%-os tiszta

KOKUSZ ZSIR

Újabb halálos baleset történt a zugligeti halálkanyarnál

Budapest, április 9.

Sulyos szerencsétlenség játszódott le a zugligeti „halál kanyarnál”, amely legutóbb az emlékeztető villamos katasztrófával kapcsolatosan szerepelt az újságok hasábjain.

A Walla-cementgyár egyik autója, a melyet Michalera Antal soffőr vezetett a sikos úton, hirtelen felborult és maga alá temette utasait. A soffőrtől kívül az autón két munkás ült, akik közül

az egyik szörnyethalt,

a másik pedig súlyos sérüléseket szenvedett. Michalera-nak semmi baja sem történt.

A vizsgálat megállapította, hogy a soffőr a sikos talajon elvesztette a lélek-jelenlétét s kapkodásában valósággal a veszélybe rohant.

Csehszlovákiából szállítják a kommunista röpiratokat Romániába

Razziák Szatmáron

Szatmár, április 9.

Halmiban és Szatmáron a rendőrség és a csendőrség karöltve nyomoz kommunista agitátorok után, akik a hatóság megállapításai szerint

Csehszlovákiából nagymennyiségű röpcédulát és nyomtatványt csempészték román területre.

A rendőrség megállapította, hogy a küldeményt Demeter Pál fertőssalmási illetőségű, csehszlovákiai munkás szállította Romániába. Demeter a röpcédulákat Keinberger Dezső halmi szabómester fiánál helyezte el, ahol a hatóság házkutatást is tartott. A szabó kertjében elásva rengeteg nyomtatványt találtak. A rendőrség úgy a fiatalabb Keinbergert, mint a Csehszlovákiából érkezett kúrt letartóztatta.

Halmi és Szatmár között a vonaton letartóztatták Boros Jakab szatmári magántisztviselőt, akinek a kofferjében szintén temérdek röpcédulát találtak. Boros azt állította, hogy a bőrönd egy Hirsch Mayer nevű szatmári tisztviselő tulajdona, mire Hirschet, sőt nővérét is letartóztatták, a nő azonban két napi fogvatartás után szabadlábra helyezték.

Ugyancsak veszedelmes kommunistának tartja a szatmári rendőrség azt a 18 éves leányt is, akit csavargás miatt egy héttel előltek vették őrizetbe. A leány, aki sem a nevét, sem a lakhelyét nem akarja elárulni, most éhségsztrájkot kezdett.

Szatmáron és vidéken a rendőrség és a csendőrség állandó razziákat tart.

Halálos párbaj a férfiért

A 20 éves és 42 éves nő véres leszámolósa

Szilágysomlyó, április 9.

A szilágymegyei Somfalu községben véres féltékenységi dráma játszódott le, amelynek egy középkori falusi asszony esett áldozatul.

Lakatos Ágnes 43 éves somfalvi lakos az utóbbi időben azt tapasztalta, hogy a vele vadházasságban élő férfi egyre jobban elhidegül tőle. A csapodár ember gyakran az egész éjszakát házon kívül töltötte. A féltékeny teremtés csütörtökön a férfi után osont, s felfedezte, hogy vadházastársa Sebők Ró-

zsika 20 éves hajadonhoz megy látogatóba.

Az asszony nem akarta zavarni a szerelmeseket, másnap azonban felkereste vetélytársnőjét, akivel civakodni kezdett. A veszekedés közepette Lakatos Ágnes az asztalon lévő kés után nyúlt, a lány azonban észrevette a mozdulatot s megelőzte.

Felkapta a kést s az asszony szívébe szurta, aki nyomban halva esett össze.

A gyilkos Sebők Rózsikát letartóztatták s a zilahi ügyészségre szállították.

Japán provokálja Amerikát

Tüntető hadgyakorlat, amely nagy izgalomba hozta az amerikaiakat

Tokió, április 9.

A japán hadügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a japán tengeri flotta augusztus hó folyamán nagy hadgyakorlatot tart. Ezeket a hadgyakorlatokat a Marshall és Marian-szigetek között tartja meg a japán flotta. A hadgyakorlaton Japán valamennyi modern hadihajója résztvesz, résztvesznek azon a japán repülőgépek zsebpáncélosok és ifjaita buváinaszaduk is.

A hadgyakorlatok végeztével a hadiflotta felett a mikádó diszszemlést tart.

Amerika nagy izgalommal fogadja a bejelentett hatalmas Japán hadgyakorlat hírért. Amerikában különösen azt néhez-ményezik, hogy Japán annak a két szigetnek környékén tartja nagy tengeri hadgyakorlatait, amely szigetek Amerika és a Filippi-szigetek között az összeköttetést szolgálatják.

Japán ismét lépett egyet előre

Mukden, április 9.

A japán előrenyomuló csapatok a nagy feltől délre elfoglalták Csing-Van-Tau városát és a város körül többszáz négyzetkilométernyi területet. Angliában az a vélemény, hogy ezen a területen fogja Japán kialakítani azt az ütköző államot, amelyet Kína és Man-icszuria között már a népszövetségi tárgyalások alkalmával is követelt.

Este 2-3 szem Artin

MacDonald módosított a négyhatalmi tervezeten és már majdnem elejti a revíziót

Paul Boncour azért állott az olasz javaslat mellé, mert nem vállalja a felelősséget azért, hogy „nem”-et mondjon

Gömbös meghívta Titulescut Budapestre, de a találkozást a revíziós gondolat felélesztése elgáncsolta

Páris, április 9.

Daladier és Paul Boncour tegnapi kamarai beszédei és általában a kamara tegnapi ülése élenként foglalkoztatja továbbra is az európai diplomáciát.

Az európai sajtó főleg annak magyarázatát keresi, hogy a kamara nyílt ülésén miért fordult Paul Boncour külügyminiszter Daladier miniszterelnök felfogása ellen. Az objektív hangú lapok általában arra a felfogásra jutnak, hogy Boncour sokkal logikusabb és higgyetlenebb volt, mint Daladier. A miniszterelnök — mondják — teljesen a kisantant és Titulescu befolyása alá került, míg Boncour azon a véleményen van, hogy egy olyan javaslatl szemből, amelyet Olaszország hoz és amelyet Anglia is melegen pártfogol. Franciaország nem helyezkedhetik a merev megtagadás álláspontjára.

Paul Boncour — mondják az európai világlapok — sem százszázalékos híve a revíziónak, de úgy érzi, hogy a Mussolini tervét mégsem szabad egyszerűen félrelőni azért, mert Franciaországot katonai szövetség fűzi a kisantant és általában a kelet-európai államokhoz.

A francia miniszterelnök és külügyminiszter között a kiegyenlítő szerepet — úgy látják — ez alkalommal is MacDonald vállalta.

MacDonald ma második pótvajaslátával állott elő, amely már tekintettel van Daladier tegnapi harcias beszédére is és tekintettel van arra a kényes helyzetre, amelybe most Paul Boncour jutott.

maradt. Dél előtt a lengyel és a görög követekkel tárgyalta, míg délután Sir Simon államtitkára, Eden fogadja a román külügyminisztert.

Titulescu egyik interjúja során most na-

gyon érdekes kulissza mögötti pikantériát pattantott ki. A Curentul jelentése szerint Titulescu interjú adott még Párisban Emil Burenak, az Ordre munkatársának.

Ebben az interjúban elmondotta Titulescu, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök meghívta őt március 14-re Budapestre. Ez alkalommal egy melegebb és teljesebb gazdasági összeműködésről tárgyalt volna Titulescu Gömbössel Budapestben.

— Nem mehetek és nem mehettem most

már el Budapestre, — mondotta Titulescu, — mert közben Mussolini és MacDonald tervezetei felélesztették a revízió gondolatát és ebben az atmoszférában Magyarországgal ilyen közeledési kérdésekről tárgyalni nem lehet.

TITULESCU HABORUT JÓSZOL

A Daily Herald munkatársa beszélgetést folytatott a Londonban tartózkodó Titulescuval, aki közölte az újságíróval, hogy ő a Macdonalddal folytatott személyes tárgyalások során nyíltan annak a véleményének adott kifejezést, hogy a háború elkerülhetetlen. Titulescu kifejtette MacDonald előtt, hogy

ha a négyhatalmi direktórium a revízió javaslatokhoz hozzájárul és azokat előbb-reviszi, nincs lehetősége annak, hogy a háború magának kikelését megakadályozzuk.

Szövetkezetbe tömörülnek a közbirtokosságok

Már össze is hívják az alakuló ülést

Csikszereda, április 9.

Hosszu idő után, — sajnos egy kicsit későn — belátták a csikmegyei közbirtokosságok, hogy a jelenlegi vezetéssel nem boldogulnak s így néhány éven belül ebek harmincadjára kerül az a vagyoni, mely egyedüli bázisát képezi az egész székely közigazdaságnak. A szindikátusba tömörülés sikertelen próbálkozásai után, melyek egyenesen azokon a natósági ellenállásokon törtek meg, amelyeknek inkább segítenie kellett volna a vi-gyonok központi irányítás alá vételét, most szövetkezeti alapon akarnak szervezkedni, hogy így egységbe tömörülve, egyöntetűen tudjanak fellépni azokkal a betétségekkel szemben, amelyek évek óta céltudatosan rájárák és sorvasztják a vagyoniakat.

Dr. Pitner Árpád ügyvéd és Sztankó Zoltán erdőmérnök kezdeményezésére négy felsikeli jelentékeny közbirtokosság közgyűlési határozatot hozott, mely szerint szövetkezetbe tömörülnek. A szövetkezeti törvény egyenesen elősegíti az ilyen alakulásokat annál inkább, mivel egyik legutóbbi törvénymódosítás kapcsán a közbirtokosságok ellenőrzésével a román szövetkezeti központot bízták meg.

Információink szerint az előkészületek már annyira haladtak, hogy a négy közbirtokosság alakuló gyűlését már össze is hívják Csikkarcfalvára, husvét utáni vasárnapra. Egyben értesítették a szomszédos közbirtokosságokat is, hogy ezen a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Amennyiben megalakul a közbirtokosságok szövetkezete, úgy abba haladéktalanul bele kell kapcsolódnia minden bir-

tokosságnak, hogy egyszer már központi irányítás alá kerüljenek. A vezetés céltudatos és az egységes irányítástól eltekintve, beláthatatlanul nagy gazdasági perspektívák nyílnának meg a közbirtokosságok előtt, amelyeket eddig nem tudtak, sőt nem is akartak kihasználni. Most azonban ahhoz az állomáshoz érkezünk, ahol a parancsoló szükségesség diktálja a józan és céltudatos gazdálkodást, mert ellenkező esetben olyan pusztulás következik, amely után nem marad semmi.

A beindított, kétségtelenül szükséges munkát bizonyára megfelelő támogatásban fogják részesíteni az összes közbirtokosságok, kikapcsolva minden további személyeskedést, az eddigi jószándékok egyedüli megőljét.

— **Makacs székrekedés, vastagbélkatarus, gyomorhaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás** eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz, reggel és este egy pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegnek is fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Husvétli szünetre ment a magyar parlament

Budapest, április 9.

A magyar képviselőházban Imredy pénzügyminiszter jelentése után az elnök közölte, hogy a Ház május 2-ig husvétli szünidőre küldik. A javaslatot a képviselők egyhangulag elfogadták.

Az új

MARNA-SZÁLLODA

BUKAREST, Str. Buzzești 3.

A gara de Nord közelében.

Meleg és hideg folyó-víz minden szobában. Központi fűtés. Telefon. Lift. Parkett. Kifogástalan kiszolgálás. — Személyzet több nyelven beszél. 1 ágyas szoba Lei 70—80.— 2 ágyas szoba Lei 110—120.— Fürdő Lei 50.

BERE-LUTHER

A LUTHER SÖRGYAR R. T. BUCUREȘTI, ezennel tudomásul adja, hogy a sörfogyasztó közönség kívánságát teljesítve, Brassóban, Hosszu-utca 15 szám alatt (Telefon 691) sörlerakatot létesített.

A Luther Sörgyár brassói lerakata a legmodernebb műszaki berendezéssel van felszerelve, továbbá elegendő gyors szállítási eszközök felett rendelkezik és ilyformán úgy városi, mint vidéki tisztelt vevőit akármikor és minden mennyiségben világos vagy barna — berea leului — Luther-sörrel pontosan elláthatja.

A Luther-sör mindenkor frissen töltve, speciális, hűtőberendezéssel ellátott vasúti kocsikban érkezik Brassóba; raktározása és kezelése szakszerűen és egészségügyi szempontból kifogástalan módon történik.

A Luther-lerakot máris működik és kéri a tisztelt kereskedő és vendéglős urakat, szíveskedjenek a fenti címre egy próbarendelést feladni, hogy így a Luther-sör felülmúlhatatlan minőségéről meggyőződhesse, mely sör a mai világ ellenére is a vendéglők fogyasztását feltétlenül jelentősen emeli.

Fabrica de Bere de Luther S. A.

BUCUREȘTI, Sos. Basarab 46.

HÖLGYEK!

Megérkeztek bécsi és párisi kalap-ujdonyságaink. Mielőtt kalapjaikat beszereznek, tekintsek meg dusan felszerelt raktáramat, vételkötelezettség nélkül — Szolid és olcsó kiszolgálás. Kalapok már 125.— lejtől Alakítás 24 órán belül.

B. pártfogását kéri

BENEDEK LENKE

MODE de PARIS Kapu-u. 32.

ÉRTESÍTÉS

Április 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor megnyílik a

Bereria și Restaurantul Luther

Brassó, Főter 12. sz. alatti új helyisége.

Csapolásra kerül: világos és barna Luther-sör, különböző bellöldi bor-fajták, gazdagon felszerelt büfé, „grátar special”, elsőrendű konyha. — Gyors kiszolgálás. — Mérsékelt árak. — Kérjük a t. közönség szíves pártfogását.

BERERIA LUTHER

IOAN MOȘOIU (Tel. 86)

VILÁGPOLITIKA

Daladier és a „Szent-Szövetség“

Daladier tegnap azt mondotta, hogy nem akarja visszaállítani a Szent-Szövetséget. Frappáns hasonlat volt, megkapó és könyved, csak éppen az a hibája, hogy nem talál. Mint a legtöbb hasonlat, ez is sántít. He-lyenként mankón jár.

Legelsőbbben is ott sántít, hogy a Szent-Szövetség voltaképpen sohasem alakult meg. Sándor cár össze akarta kalapálni, de mindössze Poroszország és Ausztria csatlakozott hozzá. Anglia nem írta alá, Lengyelország — szegénynek akkoriban királyt nem hívták, de nem is ment volna. A többi államok ott állottak ugyan mellette, de csak éppen mellette.

A bécsi kongresszus után, Európa feldarabolása után, a határok önkényes átrajzolása után, nem volt rossz gondolat ez a Sándor cár, III. Frigyes és Metternich kombináció, ez a Szent-Szövetség. Valami nagy, hatalmas és szent eszme köntösebe kellett burkolni az önkényt, az abszolutizmust, a jogfosztást és a reakciót. Biztosítani kellett a békét, amely akkor sem volt szerződés, hanem diktátum. Valami súlyt és jogosultságot kellett adni annak az erőszaknak, amely eltörölte a holland köztársaságot és belőle „Németalföldet“ egye-sített, amely Velencét és Észak-Olaszországot hozzácsapta Ausztriához, hogy eggyel több legyen a nemzetisége, amely Lengyelországot egyik felét a poroszokhoz dobta, a másik felét meg az oroszok ölébe, amely a két északi nemzetet, a svédek és norvégokat, közös királyi jogára alá erőszakolta és amely a német államszövetségbe belesapta egyfelől a dán nyelvű Dániát és másfelől a francia nyelvű Luxemburgot.

Ezt a szerterepesztett fazekat alaposan meg kellett drótozni és ezért bimbózott ki a Szent-Szövetség gondolata.

Daladier ott hibázik, mikor azt hiszi, hogy ez a szövetség most alakul.

Ez a szövetség, a bécsi kongresszus mai hasonlása, a versaillesi, trianoni, saint-germaini, neuillyi és sevresi „kongresszusok“ után azonnal megalakult. Ma azonban nem Szent-, hanem Népszövetségnek hívják.

Az ilyen Szent-Szövetséggel, az ilyen erőszakosan összetartó szervezetekkel nem lehet üzennőt esztendőit várni.

A Szent-Szövetség modern alakja nem várt tehát Daladierig. Összekalapálták azon men-ten.

Ott azonban egyszerűen talál a hasonlat, hogy a Népszövetség mellé is éppen csak hogy odaállítottak a hatalmak és államok. Voltaképpen benne komolyan csak a két-három igazán győztes hatalom hitt. A többi statisztika, néz, vár. Öszintébben szólva: les.

És ott is talál a hasonlat, ahol a Szent-Szövetség alapokmányát a Népszövetség alapok-mányával hasonlítjuk. Sándor cár a „leg-szentebb és oszthatatlan Szentháromság“ nevében akarta életre csíholni a maga gyerme-két, Clemenceauék a „legszentebb és osztha-tatlan Antánt“ nevében akarták életre kelte-ni a maguk Alraunéját. És még tovább: míg a Szent-Szövetség a világ királyává a Krisz-tust teszi meg és kinyilatkoztatja, hogy a vi-lág hus-vér királyai e földön Krisztusnak csak majord-domusai, addig 1919-ben ki nem mondták, de ugyanígy gondolták ántánték, hogy ők hárman lesznek a világ jöendő ki-rályai és a többi hus-vér ország valamennyi, mint majord-domusok, szolgáiban engedelmes-kednek parancsaiknak.

Az 1815-ös bécsi diktátum után 30 esztén-deig kongresszusokat, konferenciákat, mó-dosították és taktikáztak a hatalmak és még-sem teljesült ki a — Szent Szövetség és még-sem állott meg márvány-talpatatán a Metter-nich—Talleyrand kolosszus. Az európai kon-cert következett utána, a népek összemükö-dése és testvériesülése következett utána, az az 50—60 esztendő következett, amely Euró-pában békét, igazi békét hozott.

Ez az európai koncert van most kialakuló-ban. A négyhatalmi direktórium ennek a koncertnek csirája és ebben már részt kér a kisántant három állama, Lengyelország, sőt már Oroszország is.

Ezt a csoportosulást nem szabad Daladier-nek a Szent-Szövetséggel összetéveszteni.

Legalább is nem illik.

És nem illik a historiában annyira tévedni, mint amennyire akkor téved, amikor nem a Népszövetségben látja a hajdani Szent-Szö-vetség mását.

Talán azért téved, mert tévedni akar, mert nem akarja még bevallani, hogy a Szent-Szö-vetség mása kiélte magát és, mert kiélte ma-gát, az európai koncertnek következni kell.

A népek, nemzetek, fajok és politikák a történelem során örvénylő gyorsasággal ker-getik egymást. A távot be kell futni.

E percben, mintha a negyedik staféta le-váltotta volna a harmadikat.

Az utolsóelőtti.

(h. s.)

Több mint 100 sirt kell a világosi temetőben felbontani

Az arzénos boszorkány második férjével együtt vezette a halálgyárat

Arad, április 9.

Az aradmegyei Világos községben tör-tént arzénos tömeggyilkosság, amely a jelek szerint méreteiben megközelíti a tiszazugi rém-dramát

s amelyről a B. L. legutóbbi száma rövid távirati jelentés nyomán beszámolt, egy-re ijesztőbb méreteiben bontakozik ki.

Jelentettük, hogy április másodikán hirtelen meghalt Todoroi (nem Fodor) Pál 65 éves gazdálkodó. A csendőrség névtelen feljelentést kapott, amelynek nyomán letartóztatta az elhunyt felesé-gét. Todoroiné eleinte tagadott, később azonban bevallotta a gyilkosságot s azt is, hogy a mérget ő Kovács Ilona nevé-asszonytól kapta, aki viszont Borbély Katalin közvetítésével özvegy Duma An-talnéól, ettől a közismert kuruzsló-rólól szerezte be. Duma An-talné légyapapirról leolvastott arzént adott, hogy a fiatal asszony megszaba-dulhasson öreg férjétől. Az „orvosság“ aztán hatott is gyorsan.

Az ügyészség mindennek előtt elrendel-te a főnti négy asszony letartóztatását. A kuruzslónő bevallotta, hogy több, mint tíz éve folytatja ezt a mesterséget és sok asszonynak adott már a készit-ményéből, hogy kellemetlen férjeiket eltegyék láb alól.

Egy házaspárt két mostoha gyermektől

szabadított meg ezzel az orvossággal. Az ügyészség elrendelte, hogy a csendőrség vegye őrizetbe Zellmann világosi keres-kedő feleségét is, akitől a légyapapirt Dumané beszerezte.

A nyomozás még egyéb adatoknak is birtokába került. Kiderült, hogy Zellner Vendel gazdálkodó a sógornőjével foly-tatott viszonyt. Utóbb azonban attól kez-dett félni, hogy a megcsalt feleség eladja a házát. Szinleg tehát kibékült vele, köz-ben azonban levelet kapott a szeretőjé-től, aki azt írta, hogy ő tud módot rá, miképpen szabadulhatnának meg az asz-szonytól. Ez a levél Zellnerné kezébe ke-rült, aki nyomban a csendőrségre szaladt vele.

A csendőrség azonban már a korábban kapott névtelen levélből értesült az arz-énosok működéséről s így ez az adat nem leleplezője, csak kiegészítője volt a mindinkább kibontakozó rémregénynek.

MEGKEZDÖDÖTT AZ ALDO-ZATOK KIHANTOLÁSA

Az aradi főügyész már csütörtökön Világosra utazott és maga kezdte meg a kihallgatásokat. Elrendelte Todoroi holttestének a kihantolását is. Ez pénte-ken este meg is történt. Közben azonban szorgalmasan folytak a kihallgatások.

A sikert nagyban megkönnyítette az a névtelen levél, amely rendkívül pontos

adatokat szolgáltatott a nyomozó ha-tóságoknak, sőt a meggyilkoltak roko-nait is ellátta a szükséges felvilágosi-tásokkal.

Az eddigi adatok szerint Duma Flori-ka, a kuruzslónő, először első férjével végzett 10 évvel ezelőtt.

Második férjét, aki valószínűleg tudott az első gyilkosságról is, beavatta a „mesterségbe“ és ketten együtt tettek el láb alól egy házaspárt, amelynek életfogytiglan való eltartását vállalták egy ház átíratása ellenében.

Ezenkívül még három nemrégiben tör-tént haláleset ügyében is szükségessé vált a vizsgálat.

Szombaton délelőtt Világosra érkezett az aradi csendőrszárnyparancsnok és a megyei főorvos is. A községben szerzett értesülések szerint

több mint száz holttestet kell kihantol-ni, ha a hatóságok teljesen végére akar-nak járni a dolognak.

A helyszínen nyomozó főügyész rende-letére pénteken este letartóztatták Zel-mann kereskedő feleségét is, aki a légy-papirt Duma Florikának kiszolgáltatta. A letartóztatás indokolása ez: a keres-kedő feleségének tudnia kellett, hogy a nagymennyiségű légyapapir télen csak bü-nös célokra kelhet. Eddig tehát összesen öt asszony van letartóztatásban, azonban további letartóztatások is várhatók.

Einstein egy évre vendégül hívták Londonba

A világfírű tudós leányai is elmenekültek Németországból

London, április 9

Einstein professzor, a világ egyik legna-gyobb élő tudósa, tudvalevőleg hontalaná-vált, mert a Hitler-terror miatt nem tér vissza Németországba, sőt német állampolgárságáról is lemondott. Németországban maradt minden vagyonát „büntügyi zár“ alá vették, mert fel-emelte tiltakozó szavát a hitlerista rendszer kegyetlenkedései ellen. Most egy angol képviselő meghívta magához a Belgiumban tartó-z-

kodó Einstein, azzal, hogy egy évre egész házat rendelkezésére bocsátja. Einstein elfo-gadta az ajánlatot.

A Le Soir című belga lap jelentése szerint Einstein mindkét leánya is elmenekült Né-metországból. A Hitler-diktatura kezdetekor ugyanis Einstein nem tartózkodott Németor-szágból, leányai azonban ott voltak. Ugyan-csak ez a lap jelenti, hogy Einstein számos fenyegető levelet kapott.

Husz évi kényszermunkára ítélték a kémkedéssel vádolt temesvári kapitányt

Temesvár, április 9.

Simboteanu ezredes, a temesvári had-bíróság elnöke szombaton délben fel-ő-rákor hirdette ki az ítéletet Renoiu ka-pitány kémkedési perében. A hadbírósa-g a kapitányt 5 szavazattal enyhangulag, az enyhített körülmények és a 13. parag-rafus mellőzésével

lefokozásra és 20 évi kényszermunkára ítélté,

tehát az adható büntetés maximumát al-kalmazta.

Stürmernét, Penkalánét és Herschdor-fer Józsefet szótöbbséggel felmentették azon a címen, hogy a kémkedésről nem tudtak és Renoiu eszközei voltak. A fel-mentő ítéletek jogerősek.

A szerelem árt az ingatlanforgalomnak

Mindenkiről kiderül egyszer, hogy nem olyan gazdag, mint amilyennek gondolják

Nagyvárad, április 9.

Nagyváradnak különös szenzációja van.

Weisz Gizi, a közismert nagyvárad-i ingatlan adásvételi és bizományi iroda tulajdonosnője

óráatlanul megszökött Nagypáradról, a hol jelentős adósságot hagyott hátra maga után.

Weisz Gizi ellen a napokban tették meg az első feljelentést. Eleinte a rend-őrség sem akart hinni annak a feltevés-nek, hogy a dugdagnak hitt asszony,

akinek a vagyonáról szinte legendák ke-ringtek Nagyváradon, valóban megszö-kött volna. Nem is vezetett be komoly nyomozást, mert az volt a meggyőződése, hogy az iroda tulajdonosnője csak üzleti ügyekben utazott el és hamarosan haza kerül. Most aztán a feljelentők egész csapata jelent meg az ügyészségen és a rendőrségen.

Weisz Gizi ugyanis Budapestről levelet írt, amelyben arra kéri ügyvédjét, hogy ne tegyenek ellene bünvádi felje-lentést. Adósságaira hat hónapi mora-tóriumot kér s igéri, hogy minden tar-

tozását megfizeti az utolsó banniig, ha dolgozni hagyják.

Nagyváradon most szinte mindenki Weisz Giziről beszél. A pletyka ugy tudja, hogy a javakorbéli nőt bizalmas kapcsolat fűzte a kolozsvári magyar szin-ház egyik fiatal művészehez. Lehet, hogy a későn jött szenvedélyes szerelem okoz-ta a gazdag nő anyagi bukását. Weisz Gizi adósságai egyébként meghaladják az egymillió lejt.

Oroszország is letiltotta az angol árubehozatait

Moszkva, április 9.

Az angol alsóház által elfogadott orosz-ellenes törvényre válaszként a Szovjet-tanács most rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltja, hogy Angliából bármilyen árut vagy anyagot Oroszország területére bevigyenek.

A rendelet egész világosan kijelenti, hogy ez az intézkedés addig marad ér-vényben, amíg Anglia a retorzió rendsza-bályaival él és azt vissza nem vonja.

Öngyilkos lett a temesvári francia konzul felesége

Temesvár, április 9.

Boullen Pierre temesvári francia kon-zul 34 éves felesége pénteken a konzul Lloyd-soron levő lakásának fürdőszobá-jában gázzal öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen nőt, aki családi ellenté-tek miatt szánta el magát a halálra, va-sárnap délután temetik.

Ötszáz aradi CFR nyug-dijas várja a márciusi járandóságát

Arad, április 9.

A Casa Munciitól fizetett 500 aradi vasuti nyugdíjas még mindig nem kapta meg márciusi járandóságát. Ok: valami formai hiba. Sürgetésükre azt a választ kapták, hogy hiányzott az előirányzatból az aradi egymillió s ezért póthitelt kellett kérni, amit az erre hivatott bizottság még nem tárgyal le.

Közben a nyugdíjasok éheznek, mert a múlt évi keserű tapasztalatok után se-hol sem adnak nekik hitelt.

HIREK

Válóper — szabott árak mellett

Érdekes reform Trentonban a „válóperes ipar” fellendítésére

Newyork, április 9.

Trenton városnak eddig legbősebb fejlődési forrása volt a válóperes „ipar”, de az utóbbi időben, mint a közgazdasági élet egyéb területén is, itt is jelentkeztek a válság jelei. A válóperesek száma ijedősen csökkent, ami váratlanul erősen megcsappantotta a lakosság jövedelmét.

A válóperes bíróság elnöksége most nagyobb szabású ankétot tartott, amelyen megvitatta a válság okait és kereste azokat az utakat és módokat, amelyekkel a válságon enyhíteni lehetne. Hosszas tanácskozás után megtalálták a probléma megoldását. Minthát arra a megállapításra jutottak, hogy valószínűleg a sok költség riasztja el a válópereseket, ezért kimondták, hogy ezentúl mérsékelt, szigorúan szabott árakon intézik el a válóperket.

Az új szabály szerint minden válóper, még a legbonyolultabb is, 50 dollárba kerül, amelyhez még a gyorsírói jegyzetért fizetendő tíz dollár külön költség járul.

Ezt a 60 dollárt a válóper benyújtásakor előre le kell fizetni, s ezenfelül egy cent sem számítható fel.

Trentonban most a reform alapján bizakodva várják a válóperes „ipar” nagyszabású fellendülését. A bíróság új tanácsokat szervezett az ügyek gyors lebonyolítására s ha a trentoniak reménykedése alaposnak bizonyul, egy néhány napon belül teljes lendülettel megindulhat a nagyüzem.

— IDŐJÁRASJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változókönyv idő következik, északi légáramlással és kisebb záporok lehetőségével.

— ALLITÓLAG ELFOGTAK A SZILÁGYMEGYEI KORCSMÁROS GYILKOSAT. Nagyváradról jelentik: A nagyipactéri razzia során a rendőrség letartóztatta Gábor András parasztleányt, akit Katz Sámuel szilágy megyei korcsmáros meggyilkolásával vádolnak. A gyilkos szekercével vágta agyon az alvó korcsmárost, akit azután kifosztott. A gyereket már akkor erre a parasztleányra irányult, aki eltűnt a faluból s akit azóta is köröznék. Gábor egyelőre erősen beteg.

— HOCK JÁNOS UGYE A FELEBEZÉSI BÍRÓSÁG ELŐTT. Budapestről jelentik: Mint ismeretes, Hock János január 19-én állott a bíróság előtt, amely őt egy évi fogházra ítélte. Hock János védője, dr. Nagy Vince volt belügyminiszter megfellebbezte a törvényszék ítéletét. Hír szerint a tábla még a nyári szünet előtt foglalkozni fog a Hock-ügygel.

★ ELJEGYZESI HIR. Stein Piroška, Korond és Springer Gyula, Brassó, jegyesek.

— TISZTAZTAK A VÁRADAI VIKTÓRIÁT. Nagyváradról jelentik: Megirtuk, hogy Nitzescu monopol felügyelő több cégnél, köztük a Teleky-utca 35 szám alatt levő Viktoria ügynökségnél is kutatót külföldi sorsjegyek után és sorsjegyeket, valamint üzleti levelezéseket és könyveket foglalt le. Újabb jelentés szerint a felülvizsgálat megállapította, hogy a cég szabályszerűen, pénzügyminiszteriumi felhatalmazással dolgozik. Cáfolták azt is, hogy könyveket, iratokat stb. foglaltak volna le a Viktóriánál. A cég ellen nincs eljárás és zavartalanul működhet tovább.

AZ ELPUSZTULT ACRON PARANCSNOKA

McCord kapitány, aki a szerencsétlenségénél szintén életét vesztette.

— Nyolcvannyolcezer font Galsworthy vagyona. Londonból jelentik: A londoni hagyatéki bíróság Galsworthy vagyonának felbecsülésével most készült el. A bíróság megállapítása szerint Galsworthy vagyona nyolcvannyolcezer fontot ér. Az elhunyt nagy angol írónak főörököse a felesége.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Véres bicskázás játszódott le a marosmegyei Harasztkerék község korcsmájában, ahol Kadó István és Orbán Mihály megkéselték Ferenczy Márton és Dénes Márton nevű ismerőseiket. A sebesülteket kórházba szállították, míg a bicskás legényeket letartóztatta a csendőrség. — A marosvásárhelyi rendőrség letartóztatta Király László és Hazai László munkanélkülieket, akik a teherpályaudvaron egy leptomált oragont feltörték s onnan 100 kg. csokoládét s egyéb élelmiszert zsákmányoltak. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek. Kisküküllő megyében május 1-én 9 falusi postamestereség vezetőjét bocsátja el az állam. A leépített postamesternek kivétel nélkül kisebbségiek s így a többi magyar postások erősen tartanak attól, hogy rövidesen rájuk is sor kerül.

— MIÉRT NEM NŐSÜL A NÉMET HERCEG. Londoni tudósítónk táviratban jelenti: Hubertus herceg, a volt német trónörökös fia, aki tegnap óta Londonban tartózkodik, az angol sajtó képviselői előtt hangoztatta, hogy látogatása kizárólag magánjellegű. Midőn a Daily Herald munkatársa megkérdezte, mi igaz abból a híresztelésből, hogy a herceg jegyben jár Julianna hollandiai hercegnővel, a herceg mosolyogva felelt: — Ez lehetetlen volna, mert mi valamenyien kitarítottak vagyunk.

— BRASSÓI HIREK. A brassói állomás közelében egy lokomotív a szombatira virradó éjszaka elütött egy Draga-seanu nevű 76 éves munkást, akit haldokolva szállítottak be a Marzescu kórházba. — Tóth István brassói mozdonyvezető Balázsfalván leugrott a még mozgásban levő mozdonyról, de oly szerencsétlenül esett, hogy a masina kerekei alá került, amelyek darabokra tépték. Holttestét Brassóba szállították.

— KÉT ÉVRE ITÉLTÉK A HATÁRMENTI LOKOTÓT. Aradról jelentik: Fekete János magyarországi illetőségű földmives hivatásszerűen foglalkozott azzal, hogy Magyarországon állatokat fogott össze s aztán áthajtva őket a határon, Romániában értékesítette őket. — Ugyanígy járt el hazavezető útján is, csak hogy akkor a román határon fogta össze az állatokat és magyar területen értékesítette őket. Végül Zerenden fogták el s így került az aradi törvényszék elé, amely két évi börtönnel büntette a ravasz „állatkereskedőt”.

— BETÖRTEK A BRÁTKAI NÉPSZÖVETKEZET ÜZLETÉBE. Nagyváradról jelentik: A brátkai csendőrség telefonon jelentette a nagyváradai ügyésznek, hogy az ottani Népszövetkezet üzletében betörők jártak. A csendőrség az ügyészség utasítására több gyanúsítottat kísért be Nagyváradra, itt azonban Tinke Sándor kivételével az egészet szabadlábra helyezték, mert valamenyien tisztázták magukat. Tinke Sándor nem tudta igazolni, hogy a betörés idején hol tartózkodott s így ő egyelőre még letartóztatásban marad.

— Elnöki csendő a képvisező urak magánlakásán. Londonból jelentik: Az angol főpostahivatal évi 8 font előfizetési díjért bármely képviselő londoni lakására villamos csengőt szerel, amely mindig megszólal, ha a házban szavazásra kerül valamely kérdés. A szavazás megkezdését eddig a parlament összes folyosóin elhelyezett csengőkkel jelezték. Ezekkel együtt megszólalnak ezután a magáncsengők is. Eddig 21 képviselő vezettette be lakásába az új csengőt.

— LOVASSÁGOT HELYEZNEK CSIKSZEREDARA. Csikszeredáról jelentik: A katonai hatóságoktól átirat érkezett Csikszereda városához, hogyha 100 lónak megfelelő istállót tudnak a hadsereg rendelkezésére bocsátani, ugyancsak század lovasságot vezényelnek a városba. Csikszereda közgazdasági érdeke volna, ha ezt a század lovasságot megkapnák. Gondot okoz azonban az, hogy nincs megfelelő istállóépület. Értesüléseink szerint a magánjavaktól elvett gazdasági iskolát akarja ajánlani a város vezetősége azzal, hogy az ott székelő háztartási iskolát, melynek alig néhány növendéke van, helyezték át az üresen álló csiksomlyói gimnázium épületébe.

— A BALI LEGÉNYKEDES VÉGE. Nagyváradról jelentik: Az elmúlt év augusztusában Sonkolyos községben bál volt s a mulatozás hevében Szakács Károly kijelentette, hogy fogadásból elhallgattatja a cigányokat. Meg is kísérelte meggyőzni a fogadást, ezen azonban Oláh Ferenc két testvérével, Mihállyal és Jánossal, annyira felháborodott, hogy mindhármán nekiestek Szakács Károlynak, akit úgy elverték, hogy egész teste megbénult. A törvényszék a verekedő legényeket súlyos testisértés címén egy-egy évi fogházzal sújtotta.

— Agyonverték nyavalyatörős gyermeküket. Aradról jelentik: Covaci Katalin és Berar Triff vadházastársak azért kerültek a bíróság elé, mert nyavalyatörős gyermeküket többször olyan erővel vágták a földhöz, hogy a szerencsétlen gyermek kiszenvedett. Az ügyészség életfogytiglani fegyházat kért. A vádlottak mindvégig tagadtak, sőt Covaci Katalin a tárgyaláson arcul ütötte az egyik tanút, aki ellenük vallott. A bíróság a tanuvallomásokkal igazoltnak látta a vádat és mindkettőjüket két-két évi börtönnre ítélte.

— SZILÁGYMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Dán Mária 3 éves kislánya a háznőtől 15 méterre levő tó partján játszadozott. A gyermek, aki követet dobált a vízbe, egy erősebb lendületnél megcsuszott és a tóba zuhant. Mire a szerencsétlenséget felfedezték, a gyermek már régen halott volt. — Bede József 85 éves kémeri gazdálkodó házba padlásán felakasztotta magát. Tettének oka: életuntság. — Nagy Mihály zilahi nagykereskedőnél a monopol emberei ügyészségi engedéllyel házkutatást tartottak. A lakásban nem találtak semmit, a raktárban ellenben a cipőkrémes skatulyák között, egy dobozban nagyobb mennyiségű kovakőre bukkantak. A feljelentő csakis a kereskedő alkalmazottaiból kerülhetett ki, mert csak ők tudták, hogy gazdájuk hol rejtegeti a kovakövet. A vizsgálat folyik.

★ ORVOSI HIR. Dr. R. M. Imas belgyógyász és gyermekorvos hazaérkezett és ismét megkezdte rendeléseit Brassóban, Hirschert u. 22. sz. alatt. Rendel: d. e. 11—12-ig és d. u. 2—5-ig.

★ „HOVA A SOK TEJJEL?” Ezen kérdés mezőgazdánk soraiból gyakran felvetődik. Ezzel kapcsolatban vagyunk bátrak a következő felvilágosítással szolgálni: A tej ezen legegészségesebb tápszer, aránylag igen kevés fogyasztóra talál. A gazda tehát kényszerhelyzetében a tejet saját háztartásában fogyasztja el, főképpen a régen oly kedvelt tejeskávé helyett. Csak hogy, ha a tejet huzamosabb ideig tisztán isszák, azt úgy a gyermekek, mint a felnőttek is megunják. Ez különben régi igazság. Mert ez így van, bátrak vagyunk gazdáinknak, valamint asszonyainknak egy igen egyszerű és olcsó eljárást ajánlani, melynek alkalmazása által a tejet nemcsak ízletesebbé, hanem könnyebben emészthetővé is lehet tenni. Ez a „valódi Franck” kávéfőzítő hozzáadása. Kérjük, kíséreljék meg a következő egyszerű főzési utasítás alapján: 1 liter, a forróságig melegített tejbe 1—2 evőkanálnyi „valódi Franck”-ot morzsoljunk, miután állandó keverés mellett néhány szor felforrt, óvatosan leszűrjük. Így módon készül a „tejes Franck”, egy kitűnően ízletes, gyermekek, valamint felnőtteknél is egyformán kedvelt kávéval. A tej célszerű és hasznos felhasználására tehát itt egyszerű alkatom nyílik. A „tejes Franck” cukor nélkül is nagyon ízletes. Ebben rejlik nagy olcsósága és takarékosága egyaránt. Viszont melyik háziasszony nem akarna ma takarékoskodni és mégis, egy kitűnő reggeli, oszonna-, avagy vacsorakávé a család asztalára helyezni? Heinrich Franck Soehne S. A. R. București—Brasov.

— A KALYHARA ÜLTETTE AZ ANYÓSÁT. Tudósítónk jelenti Nagyváradról: Tenke községben Petru Eva özevgyasszony a konyhában a vacsorát főzte. Közben hazajött a veje, Irimie Dumitru és veszekedni kezdett az anyósával, aki erősen feleltetett vissza s így a veszekedésből rövidesen dulakodás lett. Irimie Dumitriu dulakodás közben az izzó kályhára szoritotta az anyósát, a kinek a ruhája tüzet fogott. Az öregasszonyt súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, felépüléséhez azonban nincs remény. Irimie Dumitriut a csendőrség letartóztatta.

— HAMIS BONOKKAL VÁSÁROLT PALINKÁT A LICEUM SZOLGÁJA. Csikszeredáról jelentik: A csikszeredai Telea-féle vendéglő tulajdonosa egy három ezer lejes szesz számlát küldött a Petru Rares liceum titkárának. A számlához azokat a bonokat is mellékelte, melyek alapján a csekélynek nem mondható szeszmenyiséget kiszolgáltatta. A liceum titkára majd kővé vált, amikor meglátta a számlát és a gimnázium pecsétjével ellátott bonokat. Kérdőre vonta a számlát vivő alkalmazottat és ekkor derült ki, hogy Kolozsi Antal nevű szolga hónapokon át ilyen bonok ellenében hordta a szeszt. Több alkalommal megkérdezték tőle: kinek kell a rengeteg alkohol? mire azt válaszolta, hogy a titkár ur lába fáj és szeszrel borogatja. A liceum igazgatója és titkára nyomban jelentette az esetet a rendőrségnek. Kolozsit őrizetbe vették. Vallomása során előadta, hogy a liceum pecsétjét az iroda asztalán találta. Üres papírdarabokat pecsételt le, majd a titkár nevét odahamisította és így szerzett szeszt, amit vízzel hígított és rendszeresen megitta. A palinka miatt bűnre tévedt liceumi szolgát átadták az ügyészségnek.

SERRAVALLO KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.

KITŰNŐ IZŰ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

Hétfőn jön — csak egy napra — a legkedveltebb filmcsillag:

**EGGERTH
MÁRTHA**

LUX

MOZGÓBA

A N. É. KÖZÖNSÉGHEZ!

A brassói LUX-Mozgónak rendkívüli áldozatok árán sikerült leszerződnie a magyar filmcsillagot egy napi vendégzereplésre. Eggerth Mártha hétfőn hajnalban érkezik Brassóba. Déltől az újságírókat fogadja. — Eggerth Mártha háromszor lép fel. Hétfőn délután 5, 7 és 9 órakor „VOLT EGYSZER EGY VALCER” című saját operettjének kísérőműsora keretében. Mindannyiszor énekelni, táncolni és csevegni fog. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel a mozgó igazgatósága hangsúlyozottan kéri a n. é. közönséget, hogy a jegyvételt ne hagyja az utolsó pillanatra, tekintve, hogy az előadások megkezdése után a filmsztár kívánságának megfelelően a nézőtérre vezető összes ajtókat bezárjuk.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Braila) Csehszlovákia 50 ezer pagon amerikai búzát vásárolt, amelyet a orai-
lai kikötőben raknak át román dunai ha-
jókra. A román hajószállítók szállítják
azután Pozsonyba. Az első szállítmány a
napokban érkezett Brailába. Öt hatalmas
tengeri gabonaszállító hajó futott be
Brailába 25 ezer pagon búzával. A szállít-
mány másik része, szintén 25 ezer pagon,
nég e hó folyamán megérkezik. Román
vezéről Csehszlovákia amerikai búzá-
vásárlásait súlyosan elítéli.

*

(Bécs) A kormány pár nap előtt ki-
adott rendeletével kibővítették a beviteli
engedélyekhez kötött áruk jegyzékét. A
rendelet alkalmazása tekintetében kijel-
entették, hogy a beviteli engedélyeket
minden állammal szemben ki kell adni a
Szovjetunió, Bulgária, Törökország és
Görögország kivételével. Ezekkel az álla-
mokkal szemben csak 100 százalékos
kompenzáció mellett engedélyezhető a
bevétel. Ugyanekkor igazolni kell, hogy
a számlaösszeget valamely osztrák zárolt
számlán letétbe helyezték vagy pedig a
számlaösszeg 10 százalékát biztosítékkép-
pen lefizették, amely biztosíték elvész ab-
ban az esetben, ha a teljesítési napon a
hátralékos összeget le nem fizetik. A gö-
rögországi, bulgáriai és törökországi do-
hánytermékekre vonatkozóan ezekkel az
országokkal külön egyezményt kötöttek.

*

(Páris) A második évnegyedre szóló
kontingensek megállapítása során a gyü-
mölcskontingenst a következő mennyiség-
ben engedélyezték: mároni és gesztenye
(gyümölcs és liszt) további intézkedésig
korlátlan; friss gyümölcs: alma, körte
67.200 mázsa; szilva, kajszin barack, ősz
barack, sárga barack, cseresnye, földi
eper, csemege szőlő, fekete szőlő (kasz-
szia), ribizli, birs, mandula 40 ezer mázsa.
Friss főzelék- és zöldségfélék: a hagyma
kivételével, amelynek a második negyed-
re szóló kontingensét már 1932 december
7-én megállapították, valamint a dug-
hagyma és a Wiltloof cikória kivételével,
melyek további intézkedésig szabadon be-
vihetők, 175.100 mázsa.

*

(Bukarest) Jóléretült gazdasági körök-
ben ismeretessé vált statisztikák szerint
a szénbányászat olyan mélypontra sü-
lyedt, ami már egyenesen veszélyezteti a
zsilvölgyi szénbányák további üzembe-
tartását. Ezeknek a bányáknak termelése
1929-ben 2.625.080 tonna, 1930-ban 2 mil-
lió 071.057 tonna, 1931-ben 1.631.250 ton-
na, 1932 első tizenegy hónapjában már
csak 1.493 ezer tonna volt.

*

(Berlin) Jóléretült körök szerint zsi-
rmonopólium elmunkálataival annyira
előhaladtak, hogy a zsirgazdálkodás ren-
dezésére vonatkozó szükségrendelet a jö-
vő hét folyamán megjelenik. A zsirmo-
nólium feladata lesz a zsir és ola-
jok bevitelének ellenőrzése. Ebben a leg-
nagyobb munka a párhivataloknak jut.
A zsirmonopólium irányvonalait a birod-
almi élelmiszer-minisztérium mellett fel-
állított tanácsadó testület fogja a zsi-
rpiac helyzetének figyelembevételével
megállapítani. Hugenberg közlelmiszeri
miniszter már ki is nevezte „az olajok
és zsirók birodalmi ügyeinek tanácsadó
testületét”. Arra a hírre, hogy a zsirmo-
nólium ügye a közeli napokban meg-
napsul és a szegényebb néposztályok szá-
mára zsirjegyeket adnak ki, amelyekkel
a félfont vaját 5 pfennigért kaphatnak, a
zsirpiac nagyon megelégnék. A sütők és
pékek hirtelenében lefedték szükséglet-
üket, amit a husvét közeledésével indo-
kolnak. A vajfelhozatal azonban csök-
kent, aminek oka abban lehet, hogy a
mezőgazdasági munkák megindulása foly-
tán a falusi lakosság vajszükséglete nö-
vekedett. A külföldről elég szép számmal
érkeznek ajánlatok, de ezek is emelkedő
árnyat mutatnak. Hollandia viszont
dumpingárakkal jelentkezik a piacokon.

Nemcsak a magyar, hanem a szász és román iparosok is ragaszkodnak Szabó Bénihez

Egyöntetű demonstráció a brassói Ipartestület közgyűlésén

Brassó, április 9.

A brassói általános Ipartestület pénte-
ken este 8 órai kezdettel tartotta meg évi
rendes közgyűlését az Iparegyet nagy-
termében, Szabó Béni elnöke alatt.

Napirend előtt Aldea János alelnök az
elmúlt év halottairól emlékezett meg s
kérte, hogy a közgyűlés felállással adjon
kifejezést részvételének.

A mult közgyűlés jegyzőkönyvének
felolvasása után, az évi titkári jelentést,
az 1932. évi zárszámadást és az 1933. évi
költségelőrányszat tárgyalta a közgyű-
lés s azokat egyhangulag tudomásul vet-
te, illetve elfogadta.

Az előjárásági rendes és póttagok vá-
lasztásának megkezdése előtt Szabó Béni
elnök a vezetőség nevében köszönetet
mondott mindazon kormányzati és ható-
sági képviselőknek, valamint a sajtó-
nak azért a hathatós támogatásért, mely-
ben az Ipartestület az elmúlt évben is
részesítették. Végül a maga részéről ki-
fejezte köszönetét úgy az Ipartestület
minden egyes tagjának, mint a vezető-
ségnek azért a bizalomért, amelyet más-
fél évtized alatt vele szemben tanusítottak
s egyben bejelentette az elnökségről
való lemondását azzal, hogy továbbra is
együttműködés mellett működjenek az Ipartestület
érdekében.

Fink Frigyes alelnök méltatta Szabó
béni érdemeit s kijelentette, hogy nem is

tudja elképzelni a brassói Ipartestületet
Szabó Béni elnöksége nélkül. Kérte, hogy
mindenek ellenére is maradjon meg az
elnöki székben s vezesse továbbra is az
Ipartestületet!

Aldea János asztalosmester és Dánér
Lajos cipésmester, alelnökök; Muntean
női szabómester, Tellmann Béla férfi-
szabómester, Capatina Demeter mészá-
rosmester, Csákány Balázs női szabómes-
ter, Raátz András cipésmester, Bernhard
Dezso szobafestőmester, Pulyer Mihály
borbélymester s végül Knopf Vilmos dr.
iparhatósági biztos mind lelkes szavak-
ban és a közgyűlés tagjainak percekig
tartó tapsai között fejezték ki bizalmu-
kat és ragaszkodásukat Szabó Bénihez
szemben s kérték az elnöki székben va-
ló megmaradásra.

Szabó Béni hálás köszönetet mondott
a megnyilvánult ragaszkodásért s egyben
kijelentette, hogy egyelőre nem mondhat
határozott választ elhatározásait illetőleg.
Biztosította az Ipartestületet, hogy mint
egyszerű iparos, továbbra is meg fogja
tenni kötelességét.

Az előjárásági tagok választása után
a közgyűlés Szabó Béni lelkes ünneplé-
sével véget ért.

Szabó Béni üdvözlése során egyébként
felolvasták a gyergyószentmiklósi Ipar-
testület átiratát is, amely szintén kérte,
hogy maradjon meg az iparosság élén.

Az Első Erdélyi mult évi mérlegéhez

Mai számunkban közöljük az Első Erdélyi
Általános Biztosító Társaság 1932. évi mérle-
gét, amely korai publikálásával, stabilitásá-
nak és erejének megnyugtató képével nem-
csak a romániai biztosítási piacot, hanem
az egész biztosítási iparban eseménynek te-
kinthető.

A társaság aktívái az előző évekhez ké-
pest 16 és fél millió lejnyi emelkedést mu-
tatnak s azok végösszege 271 millió lejt tesz
ki.

Aktíváiból a kétes követeléseket, perelt di-
jak és ügynöki saldókat, a bankoknál előál-
lott kétes követeléseket, az értékpapiroknál
szenvetett árfolyamvesztéseket, valamint a
kétes jelzalog kölcsönöket teljesen amortizál-
va, aktíváinak oly reális értékével találko-
zunk, amelyre kevés példa akadhat bármely
hasonló vállalatnál.

Passzívái között a mult évinél erősebb tö-
ke s a törvény által előírtakkal jóval felül do-
tált díjtartalékaik szerepelnek, melyek oly
módon lettek megalapozva és elhelyezve,
hogy a társaság a legnehezebb időkre is tel-
jes biztonságot nyújt.

Bőszegesen rezerváltattak a függő károk
rendezésére szolgáló tartalékok is, melyek a
díjtartalékokkal és egyéb garanciafedezetek-
kel együttvéve 188 millió lejt tesznek ki.

Díjproduktója — dacára annak, hogy a

gazdasági válság gátolón és súlyosan hat a
biztosítási ipar helyzetére és fejlődésére is,
megközelíti az előző évi. Kárkvótája a nor-
málisnál is alacsonyabb, üzleti költségei pe-
dig a mult évvel szemben 7.060.754.— lejjel
apadtak, amely körülmény böles és óvatos
üzletpolitikának és helyes adminisztrációnak
az eredménye.

A közönség bizalmának egyik alapja ép-
pen a mérlegnek ez a rendkívüli részletessé-
ge és nyíltsága, mellyel az Első Erdélyi Biz-
tosító évenként helyzetéről számot ad és az
általa kezelt vagyonról pontosan beszámol.

A társaság mult évi üzleteredménye
2.708.141.— lejt nyereséggel zárult, amelyből
7 százalékos osztalék került kifizetésre.

Rádió-műsor

Szerda, április 12

BUKAREST. 12: Gramofon. 17: A
studio zenekarának hgv. 19: Előadás.
20: Hgv. 20:30: Bickerich Aenne dalest-
je. 21:05: Nadja Chebap zongorahgv.
21:35: Vasile Filip hegedű hgv. 22: Rá-
dió zsnál — BUDAPEST. 10:15: Az
állastalan zenészek hgv. 15:05: Gramofon
17: Előadás a divatról. 18: Novella 18:30:
Bura Sándor cigányzenekara. 19:30:
Előadás. 20:10: Keleti Lili zongorahgv.
20:50: Előadás. 21: Tarka est, hírek, majd
Rác Berci cigányzenekara. — BÉCS.
12:30: Alpesi dalok gramofonon. 13: Dé-
li hgv. 14:10: Gramofon. 16:20: Zongora-

Az Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság Cluj általános mérlege 1932. évre

VAGYON

Pénztár — — — — —	9.405.246	—
Készpénz a Banca Naționalănál — —	13.659.228	—
Bankbetétek — — — — —	8.393.416	—
Értékpapírok: — — — — —	31.457.890	—
Ingatlanok — — — — —	4.329.085	—
Jelzálog kölcsönök — — — — —	40.300.000	—
Élet kötvény kölcsönök — — — — —	31.514.511	—
Nyugdíjalap fedezete — — — — —	14.600.389	—
Elemi osztály folyószámla — — — — —	7.851.34	—
Adósság — — — — —	35.305.126	—
Biztosító társaságok — — — — —	232.281	—
Viszontbiztosító díjtartaléka: — — — — —	1.360.258	—
a) tűz — — — — —	11.714.552	—
b) élet — — — — —	59.639.062	—
c) baleset — — — — —	2.541.053	—
Függőnkesség és ügynökség — — — — —	73.944.667	—
Lejár. vasszekrények és nyomtatványtár — — — — —	30.375.239	—
	271.271.787	—

TEHER

Részvénytőke — — — — —	10.000.000	—
Általános tartalékalap — — — — —	4.646.771	—
Küön tartalékalap — — — — —	2.130.110	—
Ingatlanok értékesítkelési alapja — — — — —	1.000.000	—
Kétesek tartaléka — — — — —	250.000	—
Nyugdíjalap — — — — —	7.851.341	—
Díjtartalékok: — — — — —	15.969.084	—
a) tűz — — — — —	746.137	—
b) betörés — — — — —	264.477	—
c) jég — — — — —	115.677.189	—
d) élet — — — — —	1.900.704	—
e) baleset — — — — —	134.557.591	—
Függő károk: — — — — —	7.093.335	—
a) tűz — — — — —	2.341.535	—
b) élet — — — — —	1.485.500	—
c) baleset — — — — —	10.920.370	—
Életosztály folyószámlán — — — — —	35.305.126	—
Biztosító és viszontbiztosító társaságok — — — — —	52.952.378	—
Fel nem vett osztalékok — — — — —	84.151	—
Hitelezők — — — — —	8.864.808	—
Tiszta nyereség: — — — — —	576.922	—
1931 évi áthozat — — — — —	2.131.219	—
1932. évi nyereség — — — — —	2.708.141	—
	271.270.787	—

Cluj, 1932 december 31-én

Lepedatu I. János elnök, Boer István vezérigazgató, Dr. Crețu János ügyvezető igazgató, Forgács Miklós aligazgató,
Gergely Tódor, Romalo A., Dr. Russu Octav, Costinescu E. E., Dr. Jelen Gyula, Balaban Imre, Dr. Lupăș János, Dragits Péter.

Ellenőrizte és a társaság könyveivel egyezően találta a felügyelőbizottság:

Popp Constantin elnök Gróf Bethlen József Dr. Schiau Miklós Dr. Dragomir Siliu

TENISZ- és ATLÉTIKAI
felszerelések a legolcsóbbak
TRITSCH-nél BRASOV
Kiosztor-u
Viszonteladónak engros-árak

Rudolf LangBÖRKERESKEDÉS
Brassó, Lópiac 8.Talp és cipőfelsőbőrök, cipéskellékek,
cipőfelsőrész-készítés.
Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

RADIO

»NOVY«BRASSO, ROZSATÉR 19 SZ.
Telefon 199Rádióraktár
és speciális javítóműhely
Rádió- és villanyszerelési
anyagraktár.

MEGÉRKEZTEK:

a budapesti mintavásár igazolványok

KAPHATOK:

Brassóban: **Európa** menetjegyiroda,
Korona-szálló épületében. — Sepsiszentgyörgyön: **Feder** tűzsdében. —
Csíkszeredán: **Deutsch Miklós** tűzsdében. — Kovásznán: **Körmötczky**
kereskedés. — Kézdivásárhelyen:
Kézdivásárhelyi Takarékpénztárnál.**Hölgyeim!**Természetes szépségüket tegyék le-
bilincselővesszakszerű hajápolássalA legmagasabb elismerés jeléül Őfelsége
Ileana főhercegnő és Habsburg Anton fő-
herceg dedikált fényképüket ajándékozták**MOLNÁR A.**HÖLGYFODRÁSZ SZALONJÁNAK
BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-U. 21. SZ.**GOMBOS URISZABÓSÁGA**

Brassó, Kapu-u. 41.

Férfi öltönyök, felöltők stb.
elegáns, szolid kivitelben, jutányos árban
készülnek.**Elsőrangú cipőt**

szolid árak mellett

Dánér cipőüzemnél

BRASSO, Lensor 30.

Központi Hírel Iroda tagja. (Kézi munka.)

Gyönyörű feje, csodaszép
keze lesz, ha**Szabó Lajos**Brassó, Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti
fodrászműtermében gondoskodik
ápolásáról, ahol alatti árak vannak:

Egy 10 számos bérlet	80 Lei
Hajvágás csak	20 Lei
Hajvágás gyermekek- nek és diákoknak	15 Lei
Ondolás	20 Lei
Manikűr	20 Lei
Borotválás	10 Lei
Fejmosás	25 Lei

Külön női
terem!Külön női
terem!**Bőriparosok!**Támogassátok a saját vál-
latotokat. Mindennemű
bőr és talp a legolcsóbb.BŐRIPAROS MESTERK ARUCSARNOKA
R-T-nél, Brassó, Rozsater 2 szám alatt.Comitetul Scolar Intorsura Buzăului,
Jud. Braşov

ARLEJTÉSI HIRDETMÉNY

1933 április 25-én, d. e. 1) órakor, Intor-
sura Buzăului (Bodzaforuló) község
(Brassó vm) előjáróságánál zárt, írás-
beli ajánlatokkal egybekötött nyilvános
árlejtés tartatik az állami iskolánál
szükségelendő vakolási, padolási és lép-
csőképzési munkálatok elvégzésére.

Kikiáltási ár 109.410 lej.

Az árlejtést a nyilvános számvéveségi
törvény szerint és az előírászat alapján
fogják megtartani. Utóbbi a költségve-
téssel és a tervezetekkel együtt bármely
munkanapon az Intorsura Buzăului köz-
ponti állami iskola igazgatóságánál
megtekinthető.

Az ovadék 5 százalék.

APRÓHIRDETÉSEKHétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdé-
tés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.**Vétel-eladás**Használt, jóminőségű épület-
fa, csatornák, ajtók, ablakok,
olcsón eladók. Brassó, Félix
(Gromes) utca 7. 1831Jókarban levő motorbiciklit
keresek azonnali megvételre.
Adorján Kálmán, Borosneul-
Mare. 1806**TÜKÖRGYÁR****ÜVEGCSISZOLDA
WOLF OSZKÁR**BRASSO, USZODA-U. 5.
Vám-Gyár-utca sarok.
Telefon 443.Tükrök minden minőségben
és árban. — Butor- és autó-
üvegek, hajlított üvegek.
Üvegraktár — Tükrőjavítások**O csobb a lego lcsóbbnál
J. SANDER**Brassó, Str. Voevodul Mihai 13 sz.
(volt Kolostor-u. Az udvaron
balra) — Állandó nagy raktár
női, férfi, ruha és felöltő szö-
vegekben, gyermekruhaanya-
gokban, hozzávalókban, seges-
vári szőttes, nyomott, fehér és
kelengyeárakban, harisnyákban
és mindentel más ruházati cik-
kekben. — Kérem tekintse meg
raktáram vételkötözöttség
nélküli!

Kiadó

2 LAKÁS4 és 2 szobás, május 1-én átvehető
Érdeklődni étteremben, Kapu-utca 2.

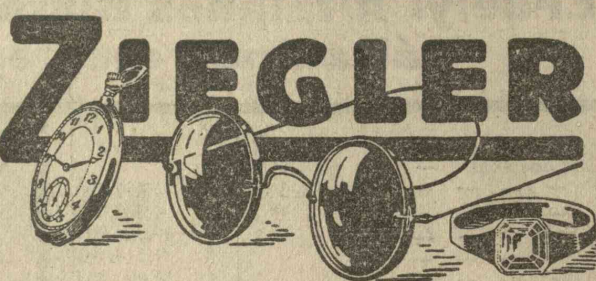
Olcsón kiadó csendes lakónak

2 SZOBAkonyha, Kapu-utca 22. Közelebbit:
Kapu-utca 9, NEDOMA-nál.**Allást nyer**Angro, detail FÜSZERKE,
RESKEDŐ, ki borkezeléshez
is ért, azonnali belépésre Kt.
RESTETIK. „Szorgalmas” jel-
igére. 1731HELYI KÉPVISELŐK ke-
restetnek automatikus hűtőgő-
pek elhelyezésére, kereskedel-
mi-műszaki érzékkel. Ajánla-
tok: Gépközpont, Brassó. 1811Önállóan dolgozó segédlá-
nyokat felvesz Izsák Manci
nőiszabóság, Kórház-utca 43.
1860**Allást keres**Perfekt szobalány állást
keres. Vass Rózsika, Brassó,
Str. Mirisleu 8. 1862**Lakás**2, 3, 4 szobás, modern laká-
sok, központi fűtéssel, Brassó,
Str. Iuliu Maniu 61. szám
alatt kiadók. 1693Butorozott szobák fürdővel
kiadók, Calea Victoriei 78.
1864Weisz Mihály-utca 35. szám
alatt modern 4 szobás lakás
kiadó. 1839

Mit tegyek? Mit ne tegyek?

Ha szép akarok lenniA nő és a férfi kozmetikája írta: **Dr. Mezey Károly**
kozmetikus, bőrorvos. Ára 78.— lej. Megrendelhető a
Brassói Lapok Könyvosztályából. Brassó, Kapu-u**• HUSVÉTI VÁSÁR •**N
A
G
Y
V
Á
L
A
S
Z
T
É
KNői, férfi, gyer-
mekkonfekció!
„CEHOSLOVACA”
lerakata!
Modern mérték-
szabóság!**WESTEMAN**
H. V. & O.
BRASSÓ - FOTERLegjobb minőségben mindig
ujdonságok!TELEFON:
710**Biri néni**szakácskönyve a leg-
jobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható
mindenütt. Kemény kötésben 100— lej.
Postán utánvétellel szállítja a
Brassói Lapok Könyvosztálya.**OLCSÓ CIPŐVÁSÁR**

GUTH

„CORSO” cipőáruházábanBrassó, Weisz Mihály u. 9. sz.
Elegáns, tartós minőségű, mindennemű cipők
mélyen leszállított árakon!

BRASSÓ, KAPU-UTCA 28.

Csillárok, asztali lámpák,

rádió készülékek és alkatrészek

legolcsóbb beszerzési forrásaKöltözködéshez mindennemű villany-
berendezési anyagok és szerelések ju-
tányos árban**„ELECTRA” Robert Heichel**

BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 22.

Fehérnemű, harisnya, kötött-
áru ezen védjeggyel

a legolcsóbb, mert a legjobb.

WEBER ROBERT

BRASSÓ, KAPU-UTCA 7.

Látta-e már

BINDER és DÜRR

rövidárukereskedés

új helyiségeit Brassó, Kapu-u. 15.

Kényelmes, pontos, gyors kiszolgálás

Olcsó árak!

A női szépséget
meghatványozza a **jól ápolt haj!**

Tartós hullám, hajfestés és mindennemű hajápolás

NIZZA hölgyfodrászszalon

Brassó, Cerna-utca 7 (Weisz Mihály utca 35)

3. világmárkájú örökhamu gép.